

O.K. BANK SPÓŁDZIELCZY
Grupa BPS

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU z DZIAŁALNOŚCI
ORZESKO-KNUROWSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
z siedzibą w Knurowie
za okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku**

KNURÓW, 2017

I. OGÓLNE INFORMACJE O BANKU

1. Dane ogólne o Banku

Nazwa	Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie
Forma prawna	Spółdzielnia
Fundusz założycielski	26 605 tys. zł, tj. 6 014 tys. Euro
KRS	0000073075
REGON	000496828
NIP	969-09-08-264
Kraj siedziby	Polska
Siedziba	Knurów
Adres	44-194 Knurów, ul. Kosmonautów 9a
Strona internetowa	www.okbank.pl
Data powstania	1904 r.
Teren działania	Cały kraj

Posiadane jednostki organizacyjne Banku :

Oddział w Knurowie	Ekspozytura w Gierałtowicach
Oddział w Czerwionce-Leszczynach	Ekspozytura w Rudzie Śląskiej
Oddział w Gliwicach	Ekspozytura w Rudzińcu
Oddział w Łaziskach Górnych	Ekspozytura w Szczygłowicach
Oddział w Ornontowicach	Ekspozytura w Orzeszu- Zawieść
Oddział w Orzeszu	Ekspozytura w Chorzowie
Oddział w Toszku	Ekspozytura w Czerwionce
Oddział w Wielowsi	Ekspozytura w Tarnowskich Górach
Oddział w Zabrze	Ekspozytura w Knurowie
Oddział w Leszczynach	Ekspozytura w Bielszowicach
	Ekspozytura w Rybniku

1. Władze Banku

Na dzień 31 grudnia 2016 r. władze statutowe Banku pracowały w zmienionym składzie w porównaniu do 31 grudnia 2015 r.

ZARZĄD

W okresie od 01.01.2016 roku do 3.07.2016 roku działalnością Banku kierował Zarząd w składzie :

Józef Kapłanek	Prezes Zarządu
Dariusz Wójcik	Vice Prezes Zarządu
Kornelia Waloszek	Vice Prezes Zarządu
Daniela Musioł	Vice Prezes Zarządu

W związku z przejściem na emeryturę Prezesa Zarządu Józefa Kapłanka z dniem 4 lipca 2016 r. nastąpiły zmiany w składzie Zarządu i działalnością banku kierował Zarząd w składzie:

Dariusz Wójcik	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych p.o Prezesa Zarządu
Kornelia Waloszek	Wiceprezes Zarządu ds. ekonomicznych
Daniela Musioł	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych
Tomasz Kapłanek	Wiceprezes Zarządu ds. IT p.o. Wiceprezesa ds. handlowych

Zarząd wykonując swoje obowiązki odbył 83 posiedzenia, na których podejmował decyzje kredytowe, zapoznawał się i analizował otrzymane informacje zgodnie z systemem informacji zarządczej. Podjętych zostało 813 uchwał i 37 zarządzeń.

W 2016 roku Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Knurowie został poddany kontroli audytu wewnętrznego przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Kontrolą zostały objęte następujące obszary:

- ryzyko kredytowe,
- adekwatności kapitału,
- ryzyko wyniku finansowego,
- ryzyko płynności,
- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko operacyjne, w tym bezpieczeństwo informacji,
- zarządzanie bankiem i ład korporacyjny.

Dodatkowo był zobowiązany do sporządzenia BION wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. Zarząd został zobowiązany do opracowania i przedłożenia KNF programu postępowania naprawczego, zapewniającego poprawę sytuacji ekonomiczno-finansowej oraz bezpieczeństwa funkcjonowania Banku. Program postępowania naprawczego został opracowany i przekazany do KNF wraz z pozytywną opinią Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

RADA NADZORCZA

W skład Rady Nadzorczej w okresie 01.01.2016 - 31.12.2016 r. wchodził członkowie wybrani przez Zebranie Przedstawicieli w dniu 27 marca 2014 r. na trzyletnią kadencję.

Bogusław Mierzwa	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Bunda	V-ce Przewodniczący Rady Nadzorczej
Antoni Ochojski	V-ce Przewodniczący Rady Nadzorczej
Maria Pałczyńska	Członek Rady Nadzorczej
Józefa Bekus	Członek Rady Nadzorczej
Edward Bohdan	Członek Rady Nadzorczej
Henryk Rożek	Członek Rady Nadzorczej
Robert Ratajczak	Członek Rady Nadzorczej
Kazimierz Podsiadło	Członek Rady Nadzorczej
Eugeniusz Jurczyga	Członek Rady Nadzorczej
Zdzisław Czapko	Członek Rady Nadzorczej

ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI

Zebranie Przedstawicieli Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie odbyło się w dniu 23.06.2016 roku.

2. Dane o zatrudnieniu i strukturze organizacyjnej

Sytuacja w zakresie zatrudnienia na 31.12.2016 roku przedstawia się następująco:

- większość pracowników Banku to kobiety, które stanowią aż 87 % całej kadry pracowniczej,
- struktura wg wieku pracownika wskazuje, że większość pracowników jest w wieku pomiędzy 31 a 50 lat,
- 55% to pracownicy z wyższym wykształceniem,
- struktura wg stażu pracy pracownika wskazuje, że większość posiada pomiędzy 5 a 25 lat stażu pracy.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2016 r.
Liczba osób zatrudnionych ogółem	193
Liczba osób ze stażem pracy do 5 lat	8
Liczba osób ze stażem pracy 5-15 lata	45
Liczba osób ze stażem pracy powyżej 15 lat	140
Udział osób z wyższym wykształceniem (%)	107 osób tj. 55 %
Udział osób ze średnim wykształceniem (%)	71 osób tj. 37 %

Bank sukcesywnie szkoli i zachęca do rozwoju swoich pracowników, dbając o podnoszenie ich kwalifikacji. Bank uzyskał dofinansowanie w wysokości 80 % łącznych kosztów szkoleń z KFS. Wsparcie z KFS dało Bankowi szansę realizacji pełnego planu naszych potrzeb szkoleniowych, niezbędnych dla wytypowanych pracowników, wśród których znajdują się m.in. pracownicy stanowiący naszą kadrę rezerwową na kluczowe stanowiska Banku.

W trakcie roku odbyły się ponadto szkolenia na podstawie :

- 1) bieżąco wynikłych potrzeb, tj. ze względu na zmiany w przepisach prawa, przepisach nadzorczych , regulacjach wewnętrznych,
- 2) zgłoszeń Dyrektorów jednostek i kierujących komórkami organizacyjnymi Centrali o skierowanie pracowników na szkolenia w celu aktualizacji wiedzy, zmiany i rozszerzenia zakresu pracy stanowiska oraz przygotowania nowozatrudnionych do pracy w Banku ,
- 3) skorzystano z bezpłatnych ofert, zaproszeń Banku Zrzeszającego, firm informatycznych itp.
- 4) skorzystano z form e-learningu,
- 5) organizowano wewnętrzne szkolenia,
- 6) utworzona jest wewnętrzna platforma szkoleniową MOODLE, na której sukcesywnie udostępniane są szkolenia tematyczne,
- 7) w ramach prawidłowej realizacji obowiązków , wynikających z Rekomendacji U, dotyczących dobrych praktyk w zakresie bancassurance, aktualizowano wiedzę wytypowanych pracowników – agentów, poprzez szkolenia i egzaminy z nowej oferty produktowej towarzystw ubezpieczeniowych CONCORDIA I MACIF ŻYCIE, organizowanych bezpłatnie przez te firmy,
- 8) w celu ograniczenia ryzyka narażenia Banku na nieprawidłowy proces wdrożenia i realizacji rekomendacji wydanych przez KNF, sukcesywnie kierowano pracowników na bezpłatne Seminaria w ramach projektu CEDUR.

W 2016 roku zostały zrealizowane szkolenia w 70 tematach, w których uczestniczyło 312 pracowników o łącznych kosztach w wysokości 101 153,06 zł., w tym dofinansowanie z KFS w kwocie 65 344,00 zł.

Struktura organizacyjna Banku została dostosowana do skali prowadzonej przez Bank działalności oraz wymogów obowiązujących przepisów prawa i rekomendacji KNF.

3. Zasady Ładu Korporacyjnego

W Banku zostały przyjęte przez Zarząd i Radę Nadzorczą Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.

II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU (produkty, rynek, umowy)

1. Informacje o podstawowych produktach i/lub usługach wraz z ich określeniem wartościowymi ilościowym oraz udziałem poszczególnych produktów i usług albo ich grup, a także zmianach w tym zakresie w danym roku obrotowym

1.1. Charakterystyka podstawowych obszarów działalności Banku

W roku 2016 Bank realizował zadania określone w „Strategii rozwoju Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie na lata 2013-2018” oraz Planie ekonomiczno-finansowym Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie na rok 2016 oraz w Programie Postępowania Naprawczego na lata 2016-2020.

Bank dążył do realizacji podstawowych celów strategicznych, tj. do doskonalenia jakości obsługi klientów, wzrostu bezpieczeństwa funkcjonowania Banku oraz umacniania bazy kapitałowej.

Działalność depozytowa

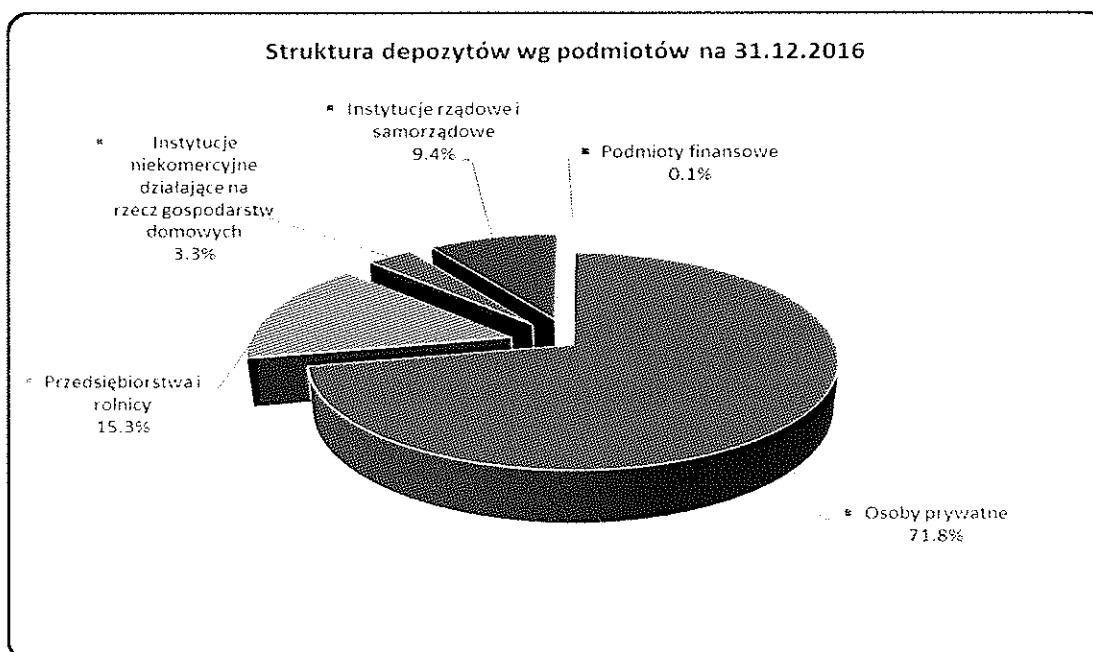
Baza depozytowa ogółem stanowiła prawie 87 % pasywów. Depozyty ogółem wraz z odsetkami, podmiotów finansowych, niefinansowych i budżetowych wynosiły na koniec 2016 roku 527 594 tys. i nastąpił wzrost w stosunku do końca 2015 roku o 40 697 tys. zł. tj. o 8,36%.

Depozyty w tys. zł	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	Dynamika 2016/2015
Podmioty finansowe	5 308	413	429	103,87
Osoby prywatne	367 764	360 288	377 633	104,81
Podmioty gospodarcze oraz rolnicy	57 562	63 756	80 474	126,22
Instytucje niekomercyjne dział. na rzecz gosp. domowych	14 712	16 448	17 610	107,06
Instytucje rządowe i samorządowe	36 740	44 340	49 644	112,20
Depozyty razem, w tym:	482 082	485 245	525 789	108,36
bieżące	163 658	195 990	215 203	109,80
terminowe (w tym zablokowane)	312 815	286 369	308 373	107,68

4

zob. z tyt. zabezpieczeń	5 609	2 886	2 213	76,68
Odsetki	2 730	1 650	1 621	98,24
Pozostałe zobowiązania	5	2	184	9 200
Depozyty ogółem	484 821	486 897	527 594	108,36

W strukturze bazy depozytowej na koniec 2016 roku najważniejszą pozycję stanowią osoby prywatne, bo 71,8% depozytów ogółem, następnie przedsiębiorstwa i rolnicy – 15,3%, instytucje rządowe i samorządowe – ponad 9,4% oraz pozostałe jednostki – ponad 3%. Struktura depozytów na dzień 31.12.2016 r. została przedstawiona na poniższym wykresie.

W strukturze depozytów 39 % stanowią depozyty bieżące, 60 % - depozyty terminowe, zaś pozostałe – 1 % depozytów ogółem. W strukturze depozytów terminowych najważniejsze miejsce zajmują depozyty z terminem > 3 miesięcy <= 6 miesięcy, bo 24,5 % depozytów ogółem oraz z terminem > 6 miesięcy <= 1 rok – 24,7 %.

Działalność kredytowa

Portfel kredytowy netto (kredyty ogółem wraz z odsetkami pomniejszone o rezerwy oraz ESP) ukształtował się na poziomie **335 274** tys. i nastąpił spadek w stosunku do poprzedniego roku o kwotę 13 565 tys., tj. 3.9%. Dynamika akcji kredytowej była niższa aniżeli dynamika depozytów.

Wskaźnik jakości kredytów brutto ukształtował się na poziomie 14,02% i jest niższy w odniesieniu do końca roku 2015 o 2,3 pp.

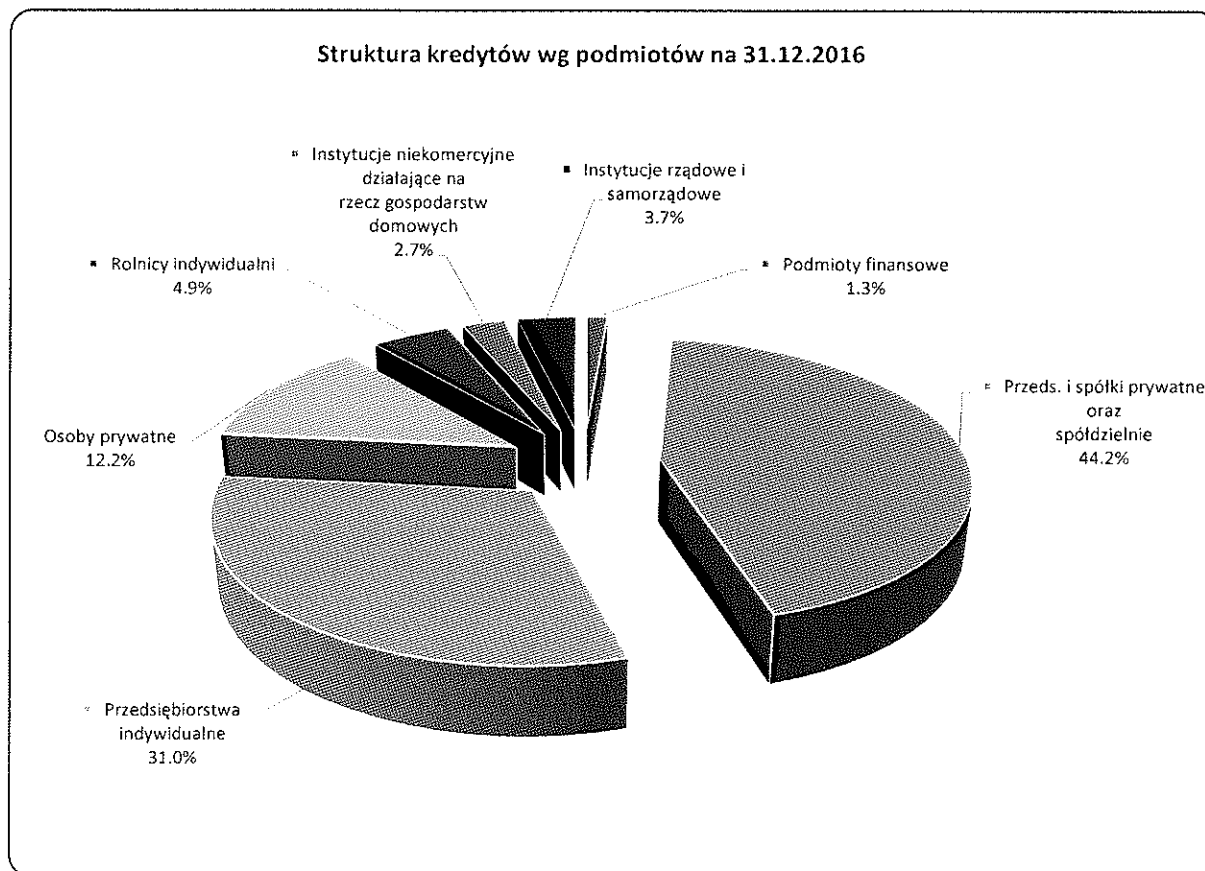
Kredyty wg podmiotów (kapitał) w tys. zł.	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	Dynamika 12.2016 / 12.2015	
Razem	340 445	347 354	341 877	-5 477	98.42%
Sektor finansowy	3 661	3 855	4 411	556	114.42%

**Sprawozdanie Zarządu z działalności Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Knurowie
w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku**

Sektor niefinansowy	320 725	330 854	324 924	-5 930	98.21%
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	145 532	146 451	150 972	4 521	103.09%
Przedsiębiorcy indywidualni	105 967	116 277	106 139	-10 138	91.28%
Osoby prywatne	40 710	41 935	41 843	-92	99.78%
Rolnicy indywidualni	19 741	17 501	16 776	-725	95.86%
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. domowych	8 775	8 690	9 194	504	105.80%
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	16 059	12 645	12 542	-103	99.19%

W strukturze kredytów wg podmiotów na dzień 31.12.2016 r. najważniejszą pozycję stanowią przedsiębiorstwa, spółki prywatne i spółdzielnie, bo 44,2% oraz przedsiębiorcy indywidualni – 31%. Następnie osoby prywatne – 12,2%, rolnicy – 4,9%, instytucje rządowe i samorządowe – 3,7%, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych – 2,7% oraz podmioty finansowe – 1,3%.

Struktura portfela kredytowego wg podmiotów na dzień 31.12.2016 r. została przedstawiona na poniższym wykresie.

6

[Signature]

Pozostała działalność

Ważną działalnością Banku jest działalność rozliczeniowa, obsługa gotówkowa klientów oraz rozliczenia dewizowe. Działalność rozliczeniowa w znacznej mierze realizowana jest za pośrednictwem bankowości elektronicznej. W 2016 roku z bankowości elektronicznej korzystało 43% klientów tj. 5467 osób fizycznych i 1875 podmiotów gospodarczych. Poprzez bankowość internetową realizowanych jest 64 % przelewów. Ilość i wartość przelewów przedstawia poniższa tabela.

Przelewy złożone za pośrednictwem	01.01.2015-31.12.2015		01.01.2016-31.12.2016		Relacja do ogółu przelewów	
	Ilość-szt.	Wartość w mln zł	Ilość-szt.	Wartość w mln zł	Struktura-ilość	Struktura-wartość
BI zew. nętrne	476 303	1 230	540 116	1 232	50%	47%
BI w ew. nętrne	105 679	727	115 563	782	11%	30%
BI ZUS/US	34 377	158	35 107	159	3%	6%
Łącznie bankowość internetowa	616 359	2 115	690 786	2 173	64%	83%
w placówkach Banku- zew. nętrne	85 270	140	82 064	136	8%	5%
w placówkach Banku- w ew. nętrne	47 705	150	44 181	174	4%	7%
w placówkach Banku- ZUS/US	18 523	20	16 260	21	1%	1%
w kasie do innego banku	188 124	62	193 138	61	18%	2%
Łącznie placówka Banku	339 622	372	335 643	392	31%	15%
Zlecenia stałe - zew. nętrne	32 405	31	48 713	42	4%	2%
Zlecenia stałe - w ew. nętrne	10 318	17	11 519	18	1%	1%
Zlecenia stałe- ZUS/US	789	8	706	6	0%	0%
Łącznie zlecenia stałe	43 512	56	60 938	66	6%	3%
Przelewy zew. nętrne	835 791	1 647	916 104	1 657	84%	63%
Przelewy w ew. nętrne	163 702	894	171 263	974	16%	37%
Łącznie przelewy	999 493	2 541	1 087 367	2 630	100%	100%

W roku 2016 złożono o 74 427 sztuk przelewów więcej niż w 2015 poprzez bankowość internetową. Natomiast w placówkach Banku złożono o 3 979 sztuk przelewów mniej niż w 2015 roku.

Działalność dewizowa jest traktowana jako uzupełnienie oferty złotowej, pożądana z przyczyn marketingowych, lecz nie stanowi bezpośredniego źródła wzrostu dochodów Banku. Nastąpił wzrost rachunków walutowych rozliczeniowo-oszczędnościowych, w porównaniu do roku 2015 o 43 – w głównej mierze to rachunki prowadzone w walucie Euro.

W rozliczeniach dewizowych w 2016 roku odnotowano sztukowo więcej wpływów tj. o 305 niż w roku poprzednim oraz więcej przyjęto dyspozycji tj. o 151. Wynik na działalności dewizowej wyniósł 177 tys. zł i jest niższy o 42 tys. zł. w porównaniu do roku 2015.

1.2 Podstawowe produkty i usługi oferowane przez Bank

O.K. Bank Spółdzielczy w 2016 roku w swojej podstawowej ofercie posiadał rachunki oszczędnościowo – rozliczeniowe, oszczędnościowe dla osób fizycznych, rachunki bieżące dla podmiotów gospodarczych i jednostek samorządu terytorialnego, lokaty terminowe i kredyty. Rachunki prowadzone są w PLN oraz w walutach obcych tj. EUR i USD.

Bank oferował lokaty tradycyjne (otwierane w placówkach Banku) i internetowe zarówno dla Klientów Indywidualnych jak i Instytucjonalnych.

Wyniki bieżącego monitoringu oczekiwań Klienta i oferty konkurencyjnej stały się podstawą do modyfikacji oferty produktów i usług oferowanych przez Bank.

W 2016r. kontynuowano promowanie sprzedaży rachunków bankowych dla Klienta Indywidualnego wprowadzonych do sprzedaży od 1 września 2014r. tj. ROR OK MODERN, OK RETRO, OK PRESTIŻ, Oszczędnościowe Konto OK² oraz zmodyfikowanych rachunków ROR dla Młodych: Moje Konto i Akademickie Konto ŻAK. Nowe rachunki stały się narzędziem pozyskania nowych Klientów jak również ofertą dla dotychczasowych Klientów w Banku. Praktykowana technika handlowa cross-sellingu znalazła pełne zastosowanie przy sprzedaży rachunku osobistego z Oszczędnościowym Kontem OK².

W zainicjowanym w II połowie 2016 roku procesie wygaszania bankowości internetowej CUI w segmencie Klienta Indywidualnego utrzymano duży potencjał dotychczasowych Klientów (przekształcono rachunku) jak również pozyskano nowych Klientów oferując w/w nowe rachunki jak również nową bankowość internetową OK@net.

Bank uczestniczył również w promocji sprzedaży kart kredytowych; VISA BUSINESS CREDIT oraz VISA BUSINESS CREDIT GOLD wydawanych dla Klientów Instytucjonalnych. Dodatkowym narzędziem wspomagania sprzedaży było również uczestnictwo Banku w konkursie „MASZ W TYM Business” – gdzie współorganizatorem w/w konkursu był Bank Polskiej Spółdzielczości S.A

Wypracowane wyniki sprzedażowe produktów kredytowych objętych w/w konkursem pozwoliły na zajęcie I-miejsca spośród wszystkich uczestników (banków spółdzielczych) uczestniczących w konkursie.

Wprowadzono również do oferty Banku kredytu obrotowego ze 100% dopłatą do oprocentowania realizowaną przez ARMiR w kwocie odpowiadającej niewypłaconym w terminie przez ARMiR dopłatom bezpośrednim. Zaktywizowano kampanię promującą otwieranie rachunków w pakietach optymalnych związaną z rządowym programem „Rodzina 500 plus”. Przedłużono promocję cenową dla produktu kartowego dla osób fizycznych „Naklejka zbliżeniowa Visa PayWave” udostępnionej dla posiadaczy ROR w pakietach optymalnych. Promocja cenowa obejmowała wydłużenie terminu dla wydanych naklejek zbliżeniowych o kolejne 6 miesięcy (do 30 czerwca 2016 r).

Wprowadzono nową lokatę promocyjną z terminem zapadalności - 6mcy "OK PLUS".

W nawiązaniu do obowiązku informacyjnego Banku. (od 1 lipca 2016r art.56a Prawa bankowego) wdrożono kampanię promocyjną dotyczącą promowania dyspozycji wkładem na wypadek śmierci. Przedłużono promocję (z terminem obowiązywania do 31 grudnia 2016) na świadczenie usług płatniczych dla 4 jednostek Banku. Uruchomiono usługę PayByNet czyli szybkiego przelewu internetowego dla Klientów Banku korzystających z bankowości internetowej OK@net Udostępniono bankowość mobilną EBO Mobile. dla Użytkowników (Klientów indywidualnych) bankowości internetowej OK@net. W czwartym kwartale 2016r wprowadzono nową lokatę oszczędnościową „Złoty kwartał” o charakterze promocyjnym dla Klienta Indywidualnego.

Bank uczestniczył również w kampanii reklamowej Banku Zrzeszającego i banków spółdzielczych pod wspólną nazwą „WYGODNY KREDYT 2016r” Na potrzeby spójności kampanii wizerunkowej Banku Zrzeszającego i banków spółdzielczych w Banku wypromowano i zaktywizowano sprzedaż następujących produktów kredytowych kredyt „Gotówka Hit OK” i „Gotówka Hit OK KOMFORT” , kredyty konsumenckie w rachunku kredytowym. Dla uzupełnienia w/w ogólnopolskich działań promocyjnych przygotowano kampanię reklamową w trzech lokalnych stacjach radiowych, które charakteryzują się dużym potencjałem słuchalności. Trzytygodniowe kampanie reklamowe promujące ofertę kredytów emitowane były na antenie radia: PIEKARY, SILESIA, KATOWICE. Działania zostały powtórzone w świątecznej grudniowej kampanii reklamowej. Do oferty Banku został wprowadzony również „Rachunek rodzinny” jako wyodrębniona kategoria rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego z zachowaniem jego ustawowych cech.

W celu minimalizacji kosztów związanych z autoryzacją transakcji bankowych przez Klienta za pośrednictwem informacji sms wdrożono kolejny nowoczesny system autoryzacji. EBO token jest nowoczesnym systemem pozwalającym na bezpieczne logowanie i autoryzację transakcji w bankowości elektronicznej, mobilnej.

Z dniem 1 grudnia 2016r do oferty Banku wprowadzono nową ofertę rachunków rozliczeniowych dla Klientów Instytucjonalnych w pakietach optymalnych z nowoczesną bankowością internetową OK@net (rachunki: „Własny Biznes” „Biznes”, „Agro Biznes” „Profit Biznes”). Wszystkie kategorie rachunków są rachunkami nieoprocentowanymi z dobrowolnym wyborem Klienta pomiędzy profilem tradycyjnej obsługi Klienta w placówce Banku jak również w nowoczesnej bankowości internetowej OK@net.

2. Informacje o zmianach na rynku, z uwzględnieniem podziału na podmioty

2.1. Klienci - rok 2016

Bank świadczy usługi dla takich grup klientów, jak: małe i średnie przedsiębiorstwa, osoby fizyczne, rolnicy, jednostki samorządowe. Prowadzi działalność zgodnie z możliwościami wewnętrznymi i wymogami rynku w zakresie oferowania produktów bankowych, które może świadczyć samodzielnie, a także w ramach współpracy z Bankiem Zrzeszającym. Bank obsługuje swoich Klientów w 21 placówkach Banku. Zróżnicowanie rynku, na którym działają poszczególne placówki Banku zmusza do dywersyfikacji oferowanych produktów bankowych oraz kanałów dystrybucji.

W strukturze pasywów dominującą rolę odgrywały depozyty osób prywatnych.

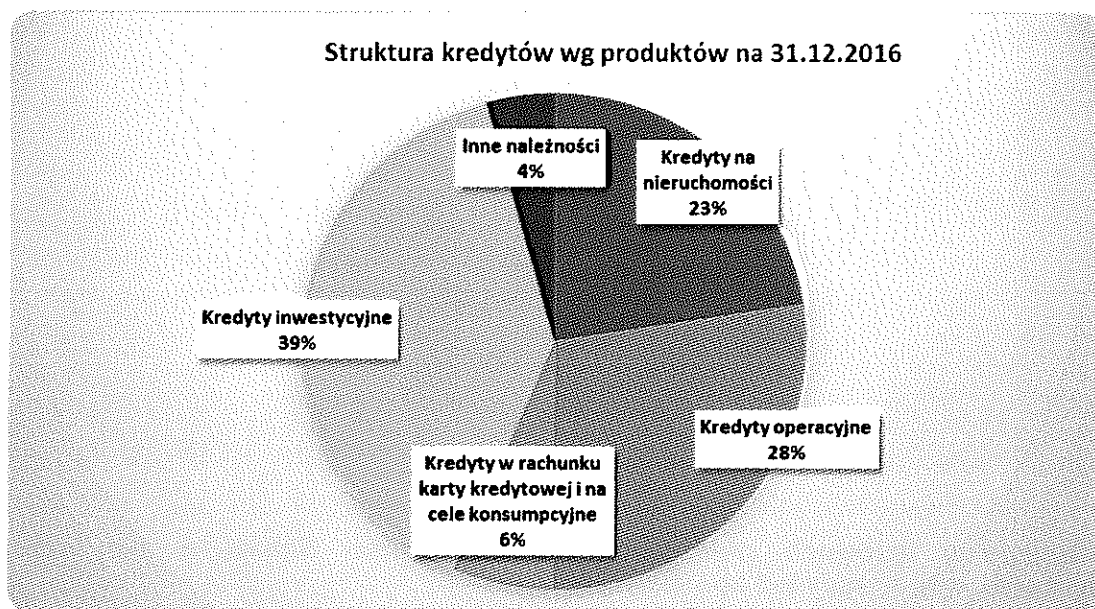
Wśród depozytów osób prywatnych dominowały lokaty oszczędnościowe 5 i 6-miesięczne ze stałym oprocentowaniem.

2.2. Sprzedaż poszczególnych produktów i usług w 2016 roku

KREDYTY

Kredyty wg produktów w tys. zł	31.12.2014	Struktura	31.12.2015	Struktura	31.12.2016	Struktura	Dynamika 12.16/12.15
Kredyty operacyjne	110 667	32%	103 274	29%	95 974	27.5%	-7 300
Kredyty w rachunku karty kredytowej	111	0%	97	0%	277	0.1%	180
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, samochodowe	117	0%	75	0%	51	0.0%	-24
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, pozostałe	21 158	6%	21 559	6%	21 149	6.1%	-410
Kredyty na cele konsumpcyjne, pozostałe	1 220	0%	1 079	0%	953	0.3%	-126
Kredyty inwestycyjne	114 042	33%	129 456	36%	136 376	39.1%	6 920
Kredyty na nieruchomości:	83 099	24%	84 897	24%	78 930	22.6%	-5 967
- mieszkaniowe	38 453	11%	41 203	12%	35 552	10.2%	-5 651
- komercyjne	1 288	0%	2 899	1%	4 037	1.2%	1 138
- pozostałe	43 358	12%	40 795	11%	39 341	11.3%	-1 454
Inne należności	19 615	6%	14 558	4%	15 518	4.4%	960
Kredyty brutto	350 029	100%	354 995	100%	349 228	100.0%	-5 767

W 2016 roku kredyty spadły w porównaniu do 2015 r o 5 767 tys. zł. Największy przyrost odnotowano w stosunku do kredytów inwestycyjnych o 6 920 tys. zł oraz do kredytów na nieruchomości komercyjne o 1 138 tys. zł. Największy spadek w odniesieniu do roku 2015 nastąpił w grupie kredytów operacyjnych, bo o 7 393 tys. zł.
W strukturze kredytów dominują kredyty inwestycyjne i operacyjne.

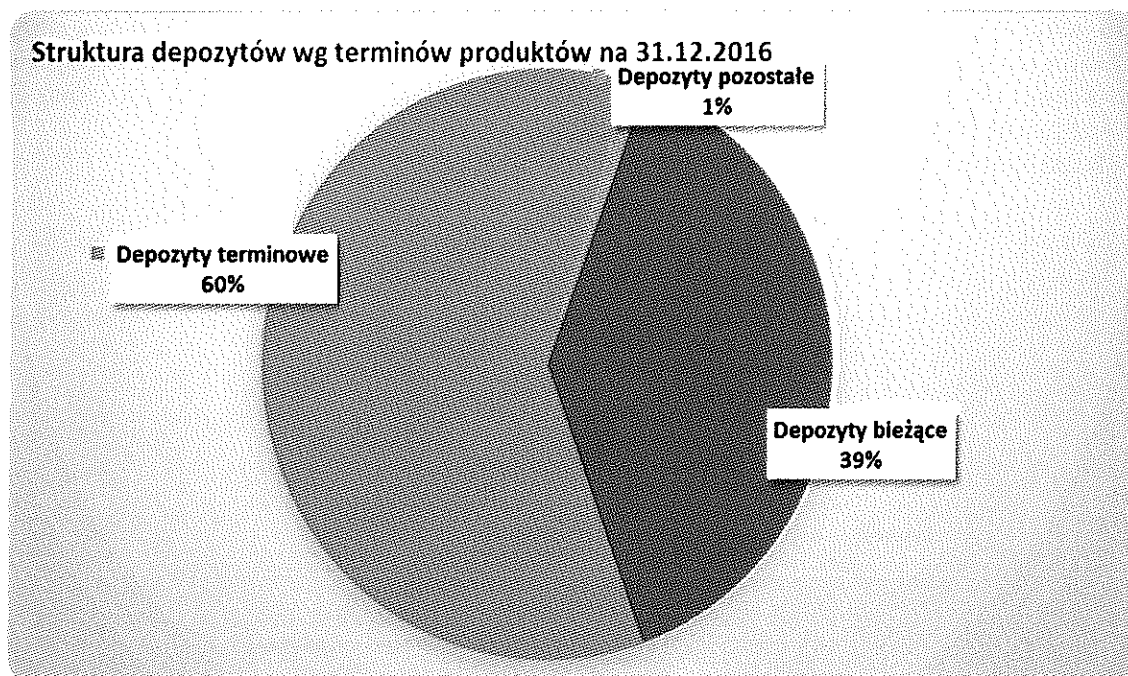
DEPOZYTY

Depozyty wg terminów produktów (z odsetkami) w tys. zł	31.12.2014	Struktura 31.12.2014	31.12.2015	Struktura 31.12.2015	31.12.2016	Struktura 31.12.2016	Dynamika 2016/2015
Depozyty razem	484 821	100.0%	486 897	100.0%	527 593	100.0%	40 696
Depozyty bieżące	155 605	32.1%	187 944	38.6%	205 640	39.0%	17 696
Depozyty terminowe, w tym:	321 964	66.4%	294 509	60.5%	317 206	60.1%	22 697
<= 1 miesiąca	17 421	3.6%	17 970	3.7%	19 849	3.8%	1 879
> 1 miesiąca <= 3 miesięcy	24 848	5.1%	16 378	3.4%	33 960	6.4%	17 582
> 3 miesięcy <= 6 miesięcy	189 614	39.1%	156 482	32.1%	129 477	24.5%	-27 005
> 6 miesięcy <= 1 roku	82 026	16.9%	101 187	20.8%	130 442	24.7%	29 255
> 1 roku <= 2 lat	7 262	1.5%	1 594	0.3%	2 290	0.4%	696
> 2 lat	793	0.2%	898	0.2%	1 188	0.2%	290
Depozyty pozostałe, w tym:	7 252	1.5%	4 444	0.9%	4 747	0.9%	303
zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	5 694	1.2%	2 948	0.6%	2 255	0.4%	-693
depozyty nierezydenta	1 431	0.3%	1 447	0.3%	2 058	0.4%	611
depozyty zablokowane i z terminem wypowiedzenia	127	0.0%	49	0.0%	434	0.1%	385

W strukturze depozytów dominują depozyty terminowe. W grupie depozytów terminowych z kolei dominują lokaty z terminem od 3 miesięcy do 1 roku.

10

[Podpis]

3. Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku, w tym umowach ubezpieczenia, współpracy lub konsorcjach

3.1. UMOWY UBEZPIECZENIA

Bank zawarł z Towarzystwem Ubezpieczeniowym Warta S.A. następujące umowy ubezpieczenia:

Lp.	Przedmiot polisy	Suma ubezpieczenia (w tys. zł)	Okres ubezpieczenia	Numer polisy
1	Odpowiedzialność cywilna	3 000	01.01-31.12.2016	908210142349
2	Ubezpieczenie gotówki od zdarzeń losowych	9335	01.01-31.12.2016	908210142351
3	Ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem	76 335	01.01-31.12.2016	908210142350
4	Ubezpieczenie mienia od zdarzeń losowych(budynki i budowle itp.)	26 808	01.01-31.12.2016	908210142352 908210142354 908210142353
5	Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszelkich ryzyk	3 206	01.01-31.12.2016	908210142348

Dodatkowe umowy o świadczenie usług na rzecz poniższych podmiotów:

- 1) Umowa o współpracy - MACIF Życie TUV SA z dnia 27.08.2012 r. - nr 7836FIN/14050117 z późniejszymi zmianami,
- 2) Umowa agencyjna - MACIF Życie TUV z dnia 14.05.2015 r. - nr 7836FIN3/14050117
- 3) Umowa agencyjna nr 003671 zawarta z Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z dnia 01.11.2008 z późniejszymi zmianami,

- 4) Umowa agencyjna nr 002723 zawarta z Wielkopolskim Towarzystwem Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych Concordia Capital SA z dnia 01.11.2008. z późniejszymi zmianami.

3.2. UMOWY WSPÓŁPRACY Z INNYMI BANKAMI LUB INNYMI PODMIOTAMI

Bank/ podmiot, z którym współpracujemy	Okres współpracy	Czego dotyczy
ASSECO POLAND S.A.	od 1998	System informatyczny defBank, CUI
ASSECO POLAND S.A.	od 08.2015	obsługa serwisowa sprzętu i oprogramowania systemowego
EKOTRADE Sp. z o. o.	od 2014	Ochrona placówek banku
DUKAT Krzysztof Szewczyk	od 2005	transport środków pieniężnych
IT Card S.A.	od 2011	Zarządzanie i obsługa bankomatów oraz obsługa transakcji realizowanych w bankomatach
IT Card S.A.	od 12.2015	serwis telefoniczny, faksowy i poprzez pocztę elektroniczną (e-mail) – CONTACT CENTER
I-BS .PL Sp. z o. o.	od 2011	Obsługa systemu bankowości elektronicznej, modułu EZIRO, SZRB
BLUE MEDIA S.A.	od 2014	System płatności BlueCash
COMP Beskidy K. Głombik i S. Michalak	od 2007	serwis systemu AS oraz wybranych analiz ekonomicznych
BPS S.A.	od 2007	W zakresie serwisu pogwarancyjnego i monitoringu bankomatów
BPS S.A.	od 2009	W zakresie serwisu systemowego: Cardon
BPS S.A., BlueNet Sp. z o.o.	od 2010	Utrzymaniem ciągłości działania w bankomatach
BPS S.A., IT BPS Sp. z o.o. z późniejszymi.. zmianami.	od 31.12.2013	Na korzystanie z serwisu internetowego
BPS S.A.	od 2013	W zakresie obsługi kart płatniczych we współpracy z IT Card

3.3. UMOWY ZRZESZENIA

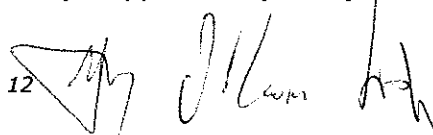
Bank zawarł Umowę Zrzeszenia z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie w dniu 27 marca 2002 r.

3.4. UMOWA SYSTEM OCHRONY ZRZESZENIA BPS

Bank zawarł umowę z Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w dniu 31 grudnia 2015 r.

3.5. UMOWY KONSORCJUM

Na dzień 31 grudnia 2016r. OK. Bank Spółdzielczy ma zawartych łącznie w konsorcjach z BPS SA i bankami spółdzielczymi 14 umów na łączną pierwotną kwotę umowną 122 479,79

12

tys. zł., w tym jako bank inicjujący (8 umów) na dzień 31.12.2016r. posiada zaangażowanie na kwotę 19 978,45 tys. zł. oraz jako bank uczestnik (6 umów) na dzień 31.12.2016r. posiada zaangażowanie na kwotę 6 461,16 tys. zł.

Początkowy udział OK. Banku Spółdzielczego w ww. 14 umowach wynosił łącznie 37 743,48 tys. zł.

3.6. UMOWA O ZACIĄgniĘCIE ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANEGO.

Bank zawarł umowę Pożyczki podporządkowanej w dniu 30.11.2015 r. z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie na kwotę 7 mln zł. W dniu 6 kwietnia 2016 r. Bank otrzymał zgodę KNF na zaliczenie środków do kapitału Tier II.

3.7. POZOSTAŁE UMOWY

- Umowa odpożyczenia z linii EBOiR dla Banku Spółdzielczego nr 09/2012 zawarta dnia 7 listopada 2012r.
- Gwarancje de minimis PLD - Porozumienie o współpracy nr 54/PLD/2013 z dnia 26 marca 2013r. zawarte pomiędzy BPS S.A. a OK Bankiem Spółdzielczym do umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis nr 2/PLD/2013 z dnia 4 marca 2013 r. zawartej pomiędzy BGK a BPS S.A.

III. OSIĄgniĘCIA BANKU W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU w 2016 roku

1. Kierunki rozwoju Banku

1.1. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych w tym inwestycji kapitałowych (akcje, obligacje, udziały), w porównaniu do wielkości posiadanych środków z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności:

Majątek finansowy Banku na dzień 31.12.2016 r. to akcje i udziały o wartości 4 903.5 tys. zł.,
z tego akcje:

- 1) Akcje BPS S.A. – 4 390 tys. zł,
- 2) Akcje IT Card Centrum Technologii Płatniczych S.A. - 498 tys. zł,

z tego udziały:

- 1) Spółdzielnia Mieszkaniowa Gliwice - 2,25 tys. zł,
- 2) Macif Życie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych- 0,25 tys. zł,
- 3) Spółdzielnia SOZ BPS – 13 tys. zł.

Bank nabył w roku 2016 akcje serii O i S BPS SA w kwocie 2 640 tys. zł. i zakupił akcje serii W i Z w kwocie 500 tys. zł. celem dokapitalizowania BPS S.A. co zostało zrealizowane 12.01.2017 r. Nastąpił wzrost majątku finansowego z poziomu 3 121,50 tys. zł do 4 903,50 tys. zł tj. o 57 %.

Nastąpił spadek wartości netto rzeczowych aktywów trwałych do poziomu 22 209 tys. zł tj. o 9,41 % w stosunku do roku ubiegłego. W miesiącu listopadzie sprzedano nieruchomość w Rudzie Śląskiej (własność banku). Odrębną pozycję stanowiły aktywa do zbycia w wysokości 13 942 tys. zł.

W celu zachowania norm płynności oraz ograniczonych możliwości angażowania w kredyty, Bank inwestował wolne środki pieniężne w lokaty międzybankowe w Banku Zrzeszającym oraz bony pieniężne NBP i bony skarbowe. Ponadto dodatkowe środki zainwestowane były w obligacje komunalne JST. Zaangażowanie w certyfikaty inwestycyjne spadło i wyniosło na koniec 2016 roku 4 501 tys. zł. Inwestycje finansowe odbywały się w ramach zatwierdzonych limitów koncentracji.

1.2. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju banku oraz opisy perspektyw rozwoju działalności co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie

finansowe zamieszczone w raporcie rocznym, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej.

W latach 2017-2020 Bank będzie funkcjonował w warunkach wysokiej konkurencji, w tym wynikającej z efektów konsolidacji sektora finansowego w Polsce oraz rozwoju innych instytucji finansowych. Jednocześnie zauważalny jest trend związany z likwidacją placówek banków komercyjnych jak i banków spółdzielczych oraz redukcją zatrudnienia w tych podmiotach. Podstawowy teren działania Banku wykazuje wysoką dynamikę rozwojową, województwo śląskie mieści się w grupie najsilniejszych gospodarczo regionów Polski, między innymi poprzez lokalizację ośrodków przemysłowych. W regionie wytwarza się ponad 12% PKB, co daje drugie miejsce w kraju. PKB w rejonie przypadający na 1 mieszkańca jest wyższy od średniej krajowej.

Założenia polityki pieniężnej na rok 2017 określone przez Radę Polityki Pieniężnej:

- 1) W 2017 r. podstawowym celem polityki pieniężnej NBP będzie utrzymanie stabilnego poziomu cen, przy jednoczesnym wspieraniu polityki gospodarczej Rządu, o ile nie ogranicza to realizacji podstawowego celu NBP.
- 2) Polityka pieniężna będzie prowadzona w taki sposób, aby sprzyjać zrównoważonemu wzrostowi gospodarczemu oraz stabilności systemu finansowego. Można oczekiwać utrzymania stabilnego wzrostu PKB. Głównym źródłem wzrostu PKB pozostanie konsumpcja prywatna. Będzie ona wspierana przez dalszą poprawę sytuacji na rynku pracy, przekładającą się na stopniowy wzrost dynamiki wynagrodzeń oraz wyższe dochody gospodarstw domowych związane również z wypłatami świadczeń wychowawczych,
- 3) Decyzje Rady w zakresie utrzymania podstawowych elementów dotychczasowej strategii polityki pieniężnej NBP, w szczególności utrzymania średniookresowego celu inflacyjnego na poziomie 2,5% z symetrycznym przedziałem odchyłeń o szerokości +/- 1 punkt procentowy, co ma na celu przeciwdziałać ryzyku utrwalenia tendencji deflacyjnych i w efekcie pojawiających się negatywnych skutków makroekonomicznych,
- 4) Można też oczekiwać przyspieszenia wzrostu inwestycji, choć ich dynamika będzie prawdopodobnie słabsza niż w poprzednich latach.
- 5) Dostępne prognozy wskazują, że dynamika cen będzie wyższa niż w roku 2016, czemu będzie sprzyjać wygasanie wpływu wcześniejszych spadków cen surowców oraz oczekiwanie przyspieszenie wzrostu płac.
- 6) Przewiduje się, iż w 2017 r. polityka pieniężna prowadzona będzie w warunkach nadpłynności sektora bankowego, oczekuje się obserwowany od początku 2014 r. proces spadku nadpłynności sektora bankowego będzie kontynuowany w 2017 r..

Prognozy makroekonomiczne uwzględniające wyniki prognoz makroekonomicznych Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową:

- 1) tempo wzrostu **produktu krajowego brutto** w 2017 roku wyniesie w Polsce 3 proc., co oznacza, że będzie ono nieco wyższe niż w roku poprzednim.
- 2) w 2017 roku **wartość dodana** w przemyśle wzrośnie, według prognozy IBnGR, o 4,3 proc., a więc wzrost będzie nieco szybszy niż w roku poprzednim. Znacząco natomiast poprawi się sytuacja w sektorze budowlanym, który w 2016 pogrążony był w głębokim kryzysie. W 2017 roku wartość dodana w budownictwie wzrośnie o 6,8 procent, co będzie możliwe przede wszystkim za sprawą odradzającego się popytu inwestycyjnego. Wzrost w usługach rynkowych, mających największy udział w tworzeniu PKB, wyniesie w 2017 roku 3,2 procent. Rok 2018 będzie, według prognozy Instytutu, lepszy we wszystkich omawianych sektorach. Wartość dodana w przemyśle wzrośnie o 3,4 procent, w budownictwie o 7,7 procent, a w usługach rynkowych o 3,4 procent.
- 3) tempo wzrostu **popytu krajowego** w 2017 roku wyniesie 3,1 proc., czyli nieco więcej niż w roku 2016. Według prognozy Instytutu, **spożycie indywidualne** wzrośnie w tym czasie o 3,3 proc. Wzrostowi spożycia sprzyjać będzie przede wszystkim dobra sytuacja na rynku pracy i rosnące zatrudnienie. Wartość **nakładów brutto na środki trwałe** wzrośnie natomiast o 3,6 proc., co oznacza zatrzymanie spadku odnotowanego w roku 2016. Odrodzenie popytu inwestycyjnego będzie możliwe dzięki realizacji na większą

skalę projektów inwestycyjnych w obszarze infrastruktury drogowej i kolejowej. Trzeba jednak podkreślić, że część projektów pozostawała będzie w 2017 roku fazy projektowej, dlatego wzrost wartości nakładów inwestycyjnych będzie stosunkowo niewielki i nie umożliwi odrobienia spadku z roku po-przedniego. Barięą dla szybszego wzrostu inwestycji pozostawać będzie także utrzymująca się niska skłonnořć do inwestowania w sektorze przedsiębiorstw. Sytuacja wyraźniej poprawi się w 2018 roku, kiedy to według prognozy Instytutu, inwestycje wzrosną o 7,1 procent. W tym samym czasie spożycie indywidualne zwiększy się o 3,4 procent, a popyt krajowy wzrořnie o 3,3 procent.

- 4) w roku 2017 **sytuacja na rynku pracy** nie będzie się już poprawiała, tak jak miało to miejsce w roku poprzednim. Spowolnienie wzrostu gospodarczego mające miejsce w drugiej połowie 2016 i brak wyraźnej poprawy koniunktury makroekonomicznej w rozpoczynającym się roku odbija się negatywnie na polityce zatrudnieniowej przedsiębiorstw. Według prognozy IBnGR, w stopa bezrobocia na koniec roku 2017 wyniesie 8,3 procent, czyli będzie taka sama jak w grudniu roku 2016. W roku 2018 stopa bezrobocia nieco wzrořnie i wyniesie na koniec grudnia 8,6 procent. Wyraźnie niższy niż w roku 2016 będzie także wzrost zatrudnienia, który w latach 2017-2018 wyniesie odpowiednio 1,5 oraz 1,3 procenta.

Wpływ negatywnych czynników sytuacji w Europie:

- 1) imigracyjny kryzys pogłębiający niepewnořć i moźliwość wystąpienia wstrząsu w gospodarce unijnej,
- 2) ograniczenia w przepływie kapitału i ludzi, między innymi przez nasilenie ataków terrorystycznych,
- 3) zmniejszenie trafnořci prognoz makroekonomicznych.

Otoczenie prawne:

- 1) implementacja i stosowanie zmian w ustawie z dnia 15 grudnia 2016 o zmianie ustawy o rachunkowořci. Najistotniejszą zmianą ustawy wpływającą na zasady rachunkowořci banków stosujących PSR, w tym zasady rachunkowořci stosowane przez banki spółdzielcze, jest uchylenie w art. 41 ustawy ustępu 3, a oznacza to „że kategoria „przychodów zastrzeźonych” przestaje obowiązywać. Konsekwencją wprowadzonych zmian będzie dostosowanie przepisów wykonawczych do:
 - a) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r w sprawie szczególnych zasad rachunkowořci banków,
 - b) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnořcią banków,
 - c) Rozporządzenia Ministra Finansów dnia 11 sierpnia 2011 r w sprawie okreřlenia wzorcowego planu kont dla banków.
- 2) implementacja i stosowanie zmian w ustawie z dnia 30 listopada 2016 o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw. Jednym z najwaźniejszych jej elementów jest wprowadzenie podstawowego rachunku płatniczego oraz reguluje równieź zasady przeniesienia rachunku płatniczego.
- 3) implementacja i stosowanie zmian w ustawie z 10 czerwca 2016 r o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Art. 351 ustawy zmienił przepis art. 10c ustawy z dnia 7.12.2000 r o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających umożliwia bankom spółdzielczym zmiany statutów, które mają na celu zaliczenie udziałów do kapitału podstawowego Tier I. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego opublikował w dniu 1 grudnia 2016 r. listę uznanych instrumentów CET I zawierającą równieź udziały członkowskie wykupione w polskich bankach spółdzielczych. Po zatwierdzeniu zmian w statutach banku, bilansowy fundusz udziałowy opłacony do dnia 28 czerwca 2013 r. stanie się częścią funduszy podstawowych Tier I i nie będzie podlegał amortyzacji.
- 4) przestrzeganie obowiązujących przepisów prawnych; ustaw, rekomendacji nadzorczych, zasad praktyk rynkowych i ochrony konsumenta.

Sytuację w sektorze bankowym w następnych latach determinować będą czynniki, generujące wzrost kosztów lub spadek przychodów takie jak:

- 1) wprowadzony nowy podatek w wysokości 0,44 % aktywów,
- 2) wzrost składki na GFG wynikający z unijnych regulacji unijnych,
- 3) nowa składka na rzecznika finansowego,
- 4) działanie w środowisku rekordowo niskich stóp,
- 5) utworzenie funduszu wsparcia kredytobiorców mieszkaniowych,

2. Inne działania

Realizowano długoterminową strategię rozwoju działalności Banku. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem dokonano w Banku szeregu zmian w wielu istotnych obszarach funkcjonowania m.in. opracowano i wdrożono wiele ulepszeń w strukturze organizacyjnej oraz procedury zwiększające bezpieczeństwo, sprawność i efektywność Banku.

Można tu wymienić:

- 1) bieżące zmiany w Regulaminie organizacyjnym Banku,
- 2) uczestniczenie w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
- 3) z istotnych dokonań w obszarze sprzedaży i marketingu należy odnotować wprowadzenie kolejnych zmian mających na celu rozszerzenie i lepsze dostosowanie oferty Banku do aktualnych oczekiwań Klienta.

Bank odpowiadając na zapotrzebowanie rynku, skoncentrował się na poszerzaniu swojej oferty o coraz bardziej kompleksowe rozwiązania produktowe i nowe technologie informatyczne.

Bazując na doświadczeniach oraz pozycji rynkowej, jaką Bank wypracował w minionych latach, widzimy wiele szans na dalszy, dynamiczny rozwój.

Działania marketingowe podejmowane przez Bank w 2016 roku koncentrowały się na kontynuowaniu promowania wizerunku Banku jako:

- Banku zrzeszonego w Grupie BPS,
- nowoczesnego banku spółdzielczego zaangażowanego w sprawy lokalne i instytucji zaufania publicznego,
- banku uniwersalnego, który w optymalny sposób dostosowuje swoją ofertę produktów i usług do dynamicznie zmieniających się potrzeb potencjalnego Klienta.

Najważniejsze przedsięwzięcia zrealizowane w 2016 roku:

- wprowadzenie do oferty Banku „Rachunku rodzinnego”
- uruchomienie usługi PayByNet czyli szybkiego przelewu internetowego dla Klientów Banku korzystających z bankowości internetowej OK@net
- udostępnienie bankowości mobilnej EBO Mobile dla Użytkowników (Klientów indywidualnych) korzystających z bankowości internetowej OK@net
- wdrożenie nowoczesnego systemu autoryzacji EBO token (logowanie i autoryzacja transakcji w bankowości elektronicznej, mobilnej)
- wprowadzenie nowej oferty rachunków rozliczeniowych dla Klientów Instytucjonalnych w pakietach optymalnych z nowoczesną bankowością internetową OK@net (rachunki: „Własny Biznes”, „Biznes”, „Agro Biznes”, „Profit Biznes”).
- realizacja kampanii wygaszania bankowości internetowej CUI w segmencie Klienta Indywidualnego
- promowanie nowej bankowości internetowej OK@net w ofercie dla Klienta Indywidualnego
- kontynuacja działań promocyjno-marketingowych w celu sukcesywnego zwiększania wolumenu sprzedaży nowych rachunków w pakietach optymalnych dla Klienta Indywidualnego jak również stopniowej minimalizacji rachunków bankowych funkcjonujących w bankowości internetowej CUI (rachunki: OK MODERN, OK RETRO, OK PRESTIŻ, OK², rachunki dla Młodych: Akademickie konto ŻAK, Moje konto)
- uczestnictwo Banku w ogólnopolskiej kampanii reklamowej GRUPY BPS – kampanii produktowej pt. „Weź wygodny kredyt na szczęście”, w tym zaktywizowanie sprzedaży

następujących produktów kredytowych kredyt „Gotówka Hit OK” i „Gotówka Hit OK KOMFORT”, kredyty konsumenckie w rachunku kredytowym

- realizacja 7 konkursów sprzedażowych dla Pracowników Banku jako elementu sukcesywnego zwiększania sprzedaży produktów i usług Banku,
- realizacja kampanii informacyjnej dotyczącej promowania dyspozycji wkładem na wypadek śmierci (obowiązek informacyjny Banku (od 1 lipca 2016r art.56a Prawa bankowego)
- promocję otwierania rachunków związanych z rządowym programem „Rodzina 500plus”
- realizacja spersonalizowanej akcji promocyjnej dla nowo otwieranych rachunków z oferty dla Młodych tj. rachunku „Akademickie konto ŻAK” oraz „MOJE KONTO” z dostępem do OK@net
- wprowadzenie do oferty Banku nowego indywidualnego produktu życiowego Macif Życie TUV
- realizacja kampanii przypominających w celu permanentnego budowania i aktywizacji sprzedaży produktów i usług (usługa CasBack, Terminale Pos, portal zakupowy PLANET PLUS, usługa SMS, usługa doładowania telefonów komórkowych w bankowości OK@net

IV. AKTUALNY (w 2016 roku) I PRZEWIDYWANY (na 2017 rok) STAN KAPITAŁOWY I SYTUACJA FINANSOWA BANKU

1. Sytuacja majątkowo-kapitałowa

Fundusze własne Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiły **44 105 tys. zł** i wzrosły w stosunku do 2015 r. o 41 tys. zł.

Fundusze własne Banku wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. składały się z kapitałów Tier I w wysokości **34 107 tys. zł.** oraz kapitałów Tier II w wysokości 9 998 tys. zł.

Udział kapitałów Tier I w funduszach własnych ogółem stanowił 77,33%, natomiast kapitałów Tier II – 22,67 %. Jednocześnie kapitały Tier II nie przekraczają limitu 30 % kapitałów Tier I - stanowiły 29,31 % ich poziomu.

W skład kapitałów Tier I wchodzi kapitał podstawowy CET 1 oraz dodatkowy kapitał podstawowy AT1.

W kapitale Tier I kapitały podstawowe CET 1 w wysokości 31 755 tys. zł – obejmują m.in. następujące pozycje:

- Fundusz udziałowy wynoszący 543 tys. zł.,
- Fundusz zasobowy wynoszący 31 160 tys. zł.,
- Fundusz ogólnego ryzyka wynoszący 5 009 tys. zł.

Udziałowcami banku są przede wszystkim osoby fizyczne oraz osoby prawne. Na dzień 31 grudnia 2016 r. liczba udziałowców wyniosła 608 osób, w tym osoby fizyczne 597 i osoby prawne 11 i zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego o 19 członków.

Kapitał założycielski wyniósł na 31 grudnia 2016 r. 26 173 tys. zł., tj. równowartość 5 916 tys. euro i tym samym znacząco przekracza wymaganą zapisami art. 12 Dyrektywy CRD IV równowartość 1 mln euro.

Bank utrzymywał na koniec grudnia 2016 r. fundusze własne na poziomie pozwalającym pokryć sumę wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Prognozowane wybrane wielkości na 2017 rok

Bank planuje:

- wysokość sumy bilansowej na poziomie 568 911 tys. zł,
- wskaźnik jakości kredytów brutto na poziomie 14.15%,
- wskaźnik wyrezerwowania na poziomie 48.81%,
- wielkość bazy depozytowej na poziomie 509 365 tys. zł,
- fundusze własne na poziomie 41 458 tys. zł,

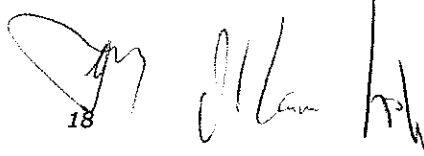
- zysk netto w wysokości 367 tys. zł.,
- łączny współczynnik kapitałowy na poziomie 12,58 %.

Plan funduszy własnych na rok 2017 (w tys. zł)

FUNDUSZE WŁASNE	31.12.2015	31.12.2016	Plan 31.12.2017
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	44 064	44 105	41 458
Kapitał Tier I	39 540	34 107	34 258
Kapitał podstawowy CET1	36 490	31 755	32 589
Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał dodatkowy	0	0	926
Uznana strata	0	-5 081	0
Kapitał rezerwowy	30 739	31 160	26 480
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	5 009	5 009	5 009
Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do CET I- fundusz udziałowy	651	543	0
(-) Wartości niematerialne i prawne	-22	-45	-52
Skumulowane inne całkowite dochody	283	283	283
(-) Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	-170	-114	-57
Dodatkowy kapitał podstawowy (AT1) (obligacje (-) wartości niematerialne i prawne w okresie przejściowym)	3 050	2 352	1 669
Kapitał Tier II	4 524	9 998	7 200
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane zaliczane do T II	4 524	9 998	7 200
WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko	359 077	329 626	329 496
Całkowita kwota ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego	313 856	284 908	284 308
Całkowita kwota ekspozycji z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego i ryzyka cen towarów	0	0	0
Całkowita kwota ekspozycji z tytułu ryzyka operacyjnego	45 221	44 718	45 188
WSPÓŁCZYNNIKI KAPITAŁOWE	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Współczynnik kapitałowy CET1	10.17%	9.63 %	9.89 %
Współczynnik kapitałowy T1	11.01%	10.35 %	10.40 %
Łączny współczynnik kapitałowy	12.27%	13.38 %	12.58 %

Rachunek funduszy własnych został sporządzony z zastosowaniem postanowień Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013. Negatywny wpływ na fundusze

18

własne nadal miały konieczność amortyzacji funduszu udziałowego i brak możliwości zaliczania nowych udziałów do kapitału.

2. Informacje o zaciągniętych przez BS kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w 2015 roku

Kredyty

- umowa pożyczki podporządkowanej z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z dnia 26 marca 2013 r. na kwotę 7 000 000 zł. Pożyczka została udzielona na okres 6 lat, od dnia 26.03.2013 r. do dnia 26.03.2019 r. Bank otrzymał zgodę KNF na zaliczenie zobowiązania podporządkowanego do kapitałów Tier II.
- umowa pożyczki podporządkowanej z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z dnia 30 listopada 2015 r. na kwotę 7 000 000 zł. Pożyczka została udzielona na okres 6 lat, od dnia 30.11.2015 do dnia 30.11.2021 r. Bank otrzymał zgodę KNF na zaliczenie zobowiązania podporządkowanego do kapitałów Tier II.

Gwarancje

OK. Bank Spółdzielczy na dzień 31.12.2016 r. posiadał 62 czynne gwarancje udzielone podmiotom niefinansowym na łączną kwotę 6 496 tys. zł.

3. Informacje o udzielonych przez BS podmiotom finansowym (przez BS innym Bankom, przez BS ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach

Bank nie udzielił gwarancji i poręczeń podmiotom finansowym.

4. Objaśnienia różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi, a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego

Skala działalności banku mierzona sumą bilansową jest na poziomie wyższym od planowanego o 5.4% i wynosi **598 723** tys. zł.

Struktura aktywów uległa nieznacznej zmianie na skutek:

1. wzrostu należności od sektora finansowego - plan przekroczony o 6.8 %,
2. dłużne papiery wartościowe - plan wykonany w 127.5 %.

Należności normalne i pod obserwacją zostały wykonane w 101.8 %. Poziom należności w sytuacji zagrożonej ukształtował się na poziomie niższym niż zakładano tj. 92.8 % w planie, przy czym struktura tych należności uległa nieznacznej zmianie w stosunku do założeń. Udział kredytów zagrożonych brutto w obliżu kredytowym brutto wynosi 14.02 % i jest niższy od planowanego o 1.15 pp. Faktyczna wartość kredytów zagrożonych jest niższa od wartości planowanej o 3 809 tys. zł.

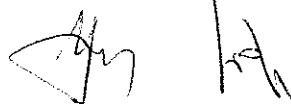
Struktura pasywów nie uległa zmianie. Depozyty podmiotów niefinansowych, stanowiące główne źródło finansowania akcji kredytowej zostały wykonane w 105.9%, depozyty od sektora budżetowego w 110.5%, natomiast depozyty od sektora finansowego wykonano w 97 %.

Ogólne założenia dotyczące wyniku finansowego zostały zrealizowane w 108.8%. Planowana strata netto w wysokości 4 670 tys. zł. została przekroczona o 411 tys. zł.

Struktura funduszy własnych jest zgodna z planem, natomiast łączny współczynnik kapitałowy jest niższy niż planowano o 0,28 pp. i wyniósł 13,38%.

Wskaźniki rentowności takie jak: ROE, ROA są niższe od planowanych.

Nadzorcze miary płynności i wskaźnik LCR były przestrzegane. Współczynnik płynności krótkoterminowej M2 wyniósł 1.65%, a wskaźnik LCR 299%.

5. Ocena wraz z jej uzasadnieniem, dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań jakie Bank podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Podstawowym celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych i pozostałych podmiotów gospodarczych oraz utrzymanie bezpiecznego poziomu wszystkich wskaźników płynnościowych, a w efekcie, zapewnienie zdolności do wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań przez Bank.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności,
- 4) podejmowanie działań w zakresie utrzymania wskaźnika LCR i NSFR na pożądanym poziomie.

Poziom ryzyka płynności według stanu na dzień 31.12.2016 r. jest umiarkowany.

Wszystkie analizowane przez Bank wskaźniki ekonomiczne wpływające na ryzyko płynności, charakteryzują się poprawnym poziomem i dynamiką.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty sektora niefinansowego oraz jednostek budżetowych, których łączny udział w sumie bilansowej na dzień 31.12.2016 r. wynosił 87,68 % - w tym depozyty sektora niefinansowego 79,40 %.

Duże depozyty oraz depozyty osób wewnętrznych nie stanowiły istotnego udziału w bazie depozytowej (limit 20%). Na koniec grudnia 2016 r., udział największych deponentów sektora niefinansowego i instytucji samorządowych w sumie depozytów wynosił 12,64 % - co stanowiło 63 % limitu, niski poziom wskaźnika świadczy to o dobrej stabilności źródeł finansowania.

Aktywa płynne Banku na koniec 2016 r. stanowiły 30,43 % aktywów netto oraz w pełni pokrywały depozyty niestabilne. Wskaźnik płynności aktywów na koniec grudnia 2016 roku, ukształtował się na poziomie 33,59 %.

Nadzorcze miary płynności wg Uchwały 386/2008 KNF, utrzymywały się na zadowalających poziomach, powyżej obowiązujących wskaźników nadzorczych.

Bank spełnia wymóg płynności, o którym mowa w art.412 Rozporządzenia CRR tj. wskaźnik pokrycia dotyczący płynności krótkoterminowej LCR min 100 % - na dzień 31.12.2016 r. ukształtował się na poziomie 299 % i był wyższy od łącznego wskaźnika LCR wyliczonego dla uczestników SSOZ BPS o 122 pp.

Pomimo zadowalającej sytuacji w zakresie bieżącej płynności stale zalecane są działania zmierzające do wzrostu stabilności źródeł finansowania, w szczególności pożądana jest dalsza dywersyfikacja źródeł finansowania oraz wydłużania terminów zapadalności zobowiązań.

Bank przystąpił do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS i zgodnie z zawartą Umową Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS jest zobowiązany do utrzymywania środków na Rachunku Depozytu Obowiązkowego w kwocie, o wartości odpowiadającej 9 % średniego stanu depozytów w czerwcu i grudniu każdego roku, od którego naliczana jest rezerwa obowiązkowa. Zgodnie z obowiązującymi w SSOZ BPS zasadami oceny punktowej od grudnia 2015 r Bank otrzymuje ocenę cząstkową A, co świadczy o niskim poziomie ryzyka.

V. INFORMACJE o ZMIANACH w POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH lub KAPITAŁOWYCH BANKU Z INNYMI PODMIOTAMI

W 2016 roku Bank nabył akcje serii 0, S, W i Z BPS SA w łącznej kwocie 3 140 tys. zł.

Bank posiada zaangażowanie na dzień 31 grudnia 2016 r. w akcje i obligacje BPS SA w kwocie 6 252 tys. zł (uwzględniający portfel dostępne do sprzedaży i utrzymywane do terminu zapadalności). Bank spełnia warunek minimalnego zaangażowania określony w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS tj. min 7% kapitałów Tier 1 OK BS. Oprócz akcji i obligacji BPS S.A., Bank posiada również akcje IT Card S.A.

VI. INFORMACJA W ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

1. Klasyfikacje instrumentów finansowych:

- udzielone kredyty oraz inne należności,
- aktywa utrzymywane do terminu zapadalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Lp.	Papiery wartościowe	31.12.2014	31.12.2015	Struktura	31.12.2016	Struktura	Dynamika 6/4
0	1	3	4	5	6	7	8
1.	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	12 468	9 207	15,35%	11 212	10.94	121.78
	1.1. Instrumenty kapitałowe	12 468	9 207	15,35%	9 404	9.18	102.14
	1.2. Instrumenty dłużne	0	0	0%	1 808	1.76	100.00
2.	Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	85 074	50 766	84,65%	91 252	89.06	179.75
	2.1. Instrumenty kapitałowe (obligacje BPS S.A.)	257	357	0,60%	558	0.54	156.30
	2.2. Instrumenty dłużne (bony pieniężne i bony skarbowe)	84 817	50 409	84,05%	90 694	88.52	179.92
3.	Razem	97 542	59 973	100,00%	102 464	100	170.85

W strukturze portfela papierów wartościowych dominowały instrumenty dłużne **utrzymywane do terminu wymagalności**, na które składały się bony pieniężne, obligacje skarbowe oraz obligacje komunalne i obligacje komercyjne banku BPS S.A.. Instrumenty te stanowiły ponad 80 % portfela.

2. Ryzyka, na które narażone są instrumenty finansowe

Lokowanie środków w instrumenty finansowe zawsze się wiąże z ryzykiem utraty części lub całego zainwestowanego kapitału . Instrumenty finansowe narażone są na ryzyko kredytowe, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej. Bank monitoruje podmioty, w które zamierza zainwestować środki. Bank nie inwestuje w instrumenty obciążone wysokim ryzykiem. Inwestuje środki w lokaty międzybankowe, bony pieniężne , bony skarbowe utrzymywane do terminu zapadalności. W roku 2016 Bank nie inwestował środków w certyfikaty inwestycyjne i jednostki uczestnictwa zgodnie z przyjętą w tym zakresie polityką inwestycyjną.

3. Bank nie prowadzi rachunkowości zabezpieczeń.

VII. OCENA UZYSKIWANYCH EFEKTÓW (w tym analiza wskaźników) w 2016 roku

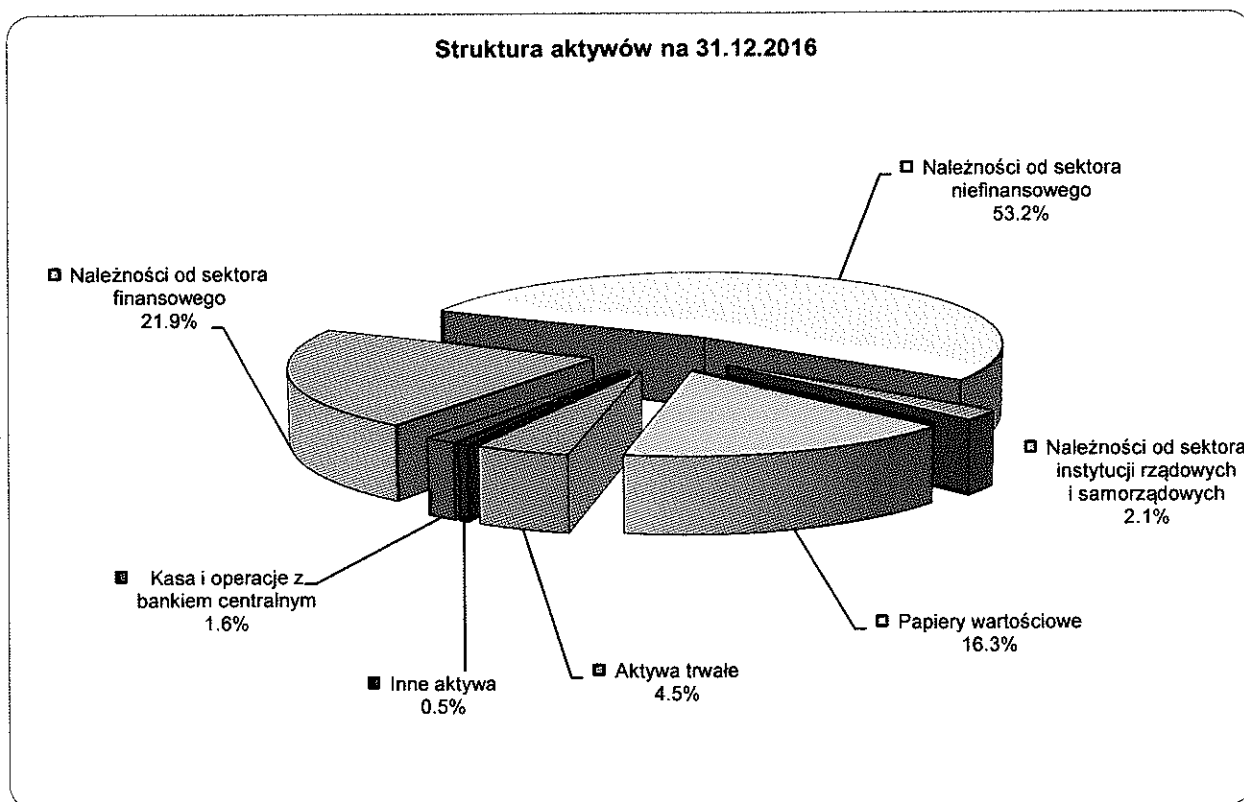
1. Analiza sytuacji majątkowej i finansowej

1.1 Bilans

Rok 2016 zakończył się sumą bilansową w wysokości **598 723** tys. zł. Suma bilansowa jest wyższa w stosunku do grudnia 2015 r. o 32 394 tys. zł. tj. 5,7%. Bank wykazał stratę finansową netto w wysokości 5 081 tys. zł. Wzrost sumy bilansowej w odniesieniu do poprzedniego roku, jest w szczególności wynikiem wzrostu zobowiązań wobec sektora niefinansowego oraz sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Bank posiadał znaczące nadwyżki środków płynnych, które lokował na rynku pieniężnym w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe.

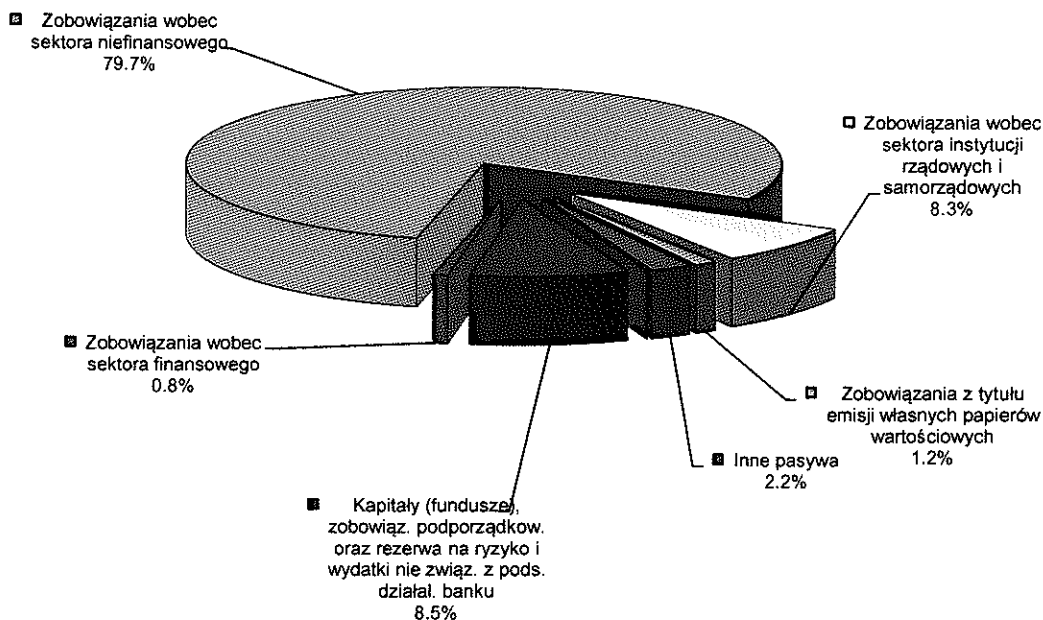
W strukturze aktywów Banku na dzień 31.12.2016 r. najważniejszą pozycją są należności od sektora niefinansowego, bo 53,2%. Pozostałymi pozycjami pod względem stopnia dochodowości są lokaty międzybankowe, które wraz z innymi należnościami od sektora finansowego stanowią 21,9% w strukturze aktywów oraz papiery wartościowe – 16,3 %. Aktywa trwałe stanowią 4,5% aktywów. Następnie należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych stanowią 2,1% aktywów, kasa – 1,6% i inne aktywa – 0,5% aktywów ogółem. W strukturze aktywów w porównaniu do 2015 r. nastąpił spadek udziału należności od sektora niefinansowego, a wzrost udziału papierów wartościowych.

W strukturze pasywów na dzień 31.12.2016 r. najważniejszą pozycją są zobowiązania wobec klientów: wobec sektora niefinansowego stanowiące ponad 79,5 % pasywów ogółem, zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych – 8,3 % oraz zobowiązania wobec sektora finansowego – 0,8 %. Kapitały stanowią 8,5 % pasywów ogółem. W strukturze są również inne pasywa, które stanowią 2,2 % pasywów ogółem oraz zobowiązania z tytułu emisji własnych papierów wartościowych – 1,2 %.

22

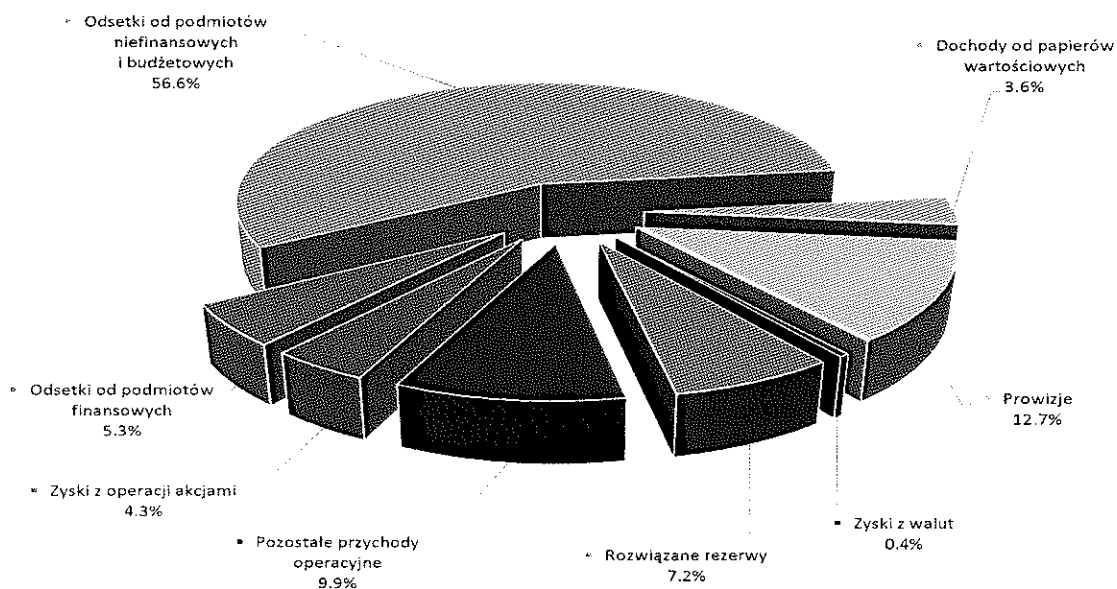
Struktura pasywów na 31.12.2016

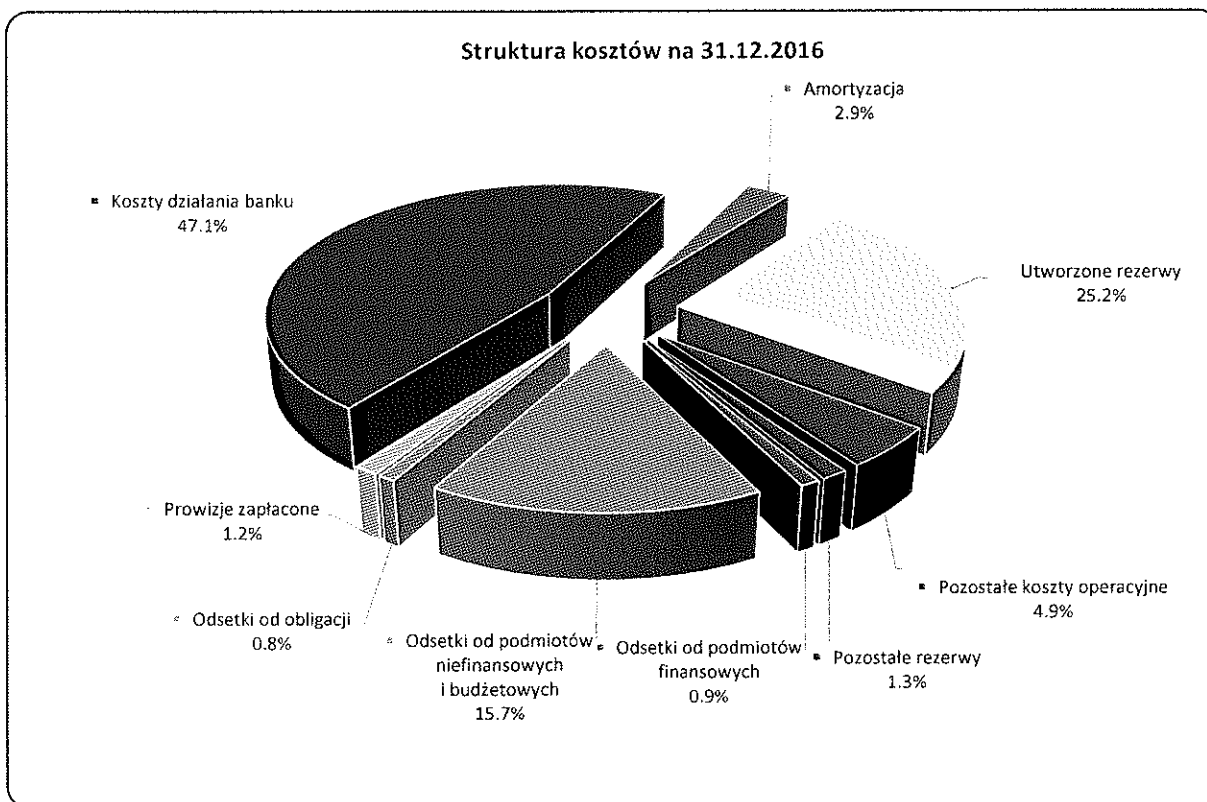
1.2 Rachunek zysków i strat

W strukturze przychodów na koniec 2016 roku najważniejsze miejsce zajmują odsetki od podmiotów niefinansowych i budżetowych, bo ponad 56,5%, dochody z prowizji – 12,7% oraz pozostałe przychody operacyjne – niecałe 10% i rozwiązane rezerwy – ponad 7%
Strukturę przychodów na koniec 2016 roku pokazano na poniższym wykresie.

Struktura przychodów na 31.12.2016

W strukturze kosztów na 31.12.2016 r. najważniejszą pozycję stanowią koszty działania banku, bo ponad 47% (odnotowano pozytywną tendencję spadkową w porównaniu do roku 2015), koszty odsetek od podmiotów niefinansowych i budżetowych – 15,7% (odnotowano pozytywną tendencję spadkową w porównaniu do roku 2015) oraz utworzone rezerwy – 25,2% (wzrost w porównaniu do roku ubiegłego). Strukturę kosztów na koniec 2016 roku pokazano poniżej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy wygenerował stratę finansową netto w wysokości 5 081 tys. zł.

1.3. Analiza rentowności

Wynik finansowy

	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016
Wynik brutto	3 387	704	-4 819
Podatek dochodowy	665	283	262
Wynik netto	2 722	421	-5 081

W wyniku dotworzenia rezerw celowych na ekspozycje kredytowe, Bank osiągnął stratę finansową. W kolejnych latach bank prognozuje dodatnie wyniki finansowe.

Wskaźnik udziału kosztów działania w wyniku działalności bankowej wyniósł 86,34% i jest niższy o 7,98 pp. w stosunku do roku 2015 r. Celem Banku jest stopniowe obniżanie wskaźnika i uzyskanie go na poziomie poniżej 70%.

Wskaźnik rentowności aktywów

Stopa zwrotu z aktywów netto ROA ukształtowała się na dzień 31.12.2016 r. na poziomie -0,88% i jest niższa o 0,95 pp. niż na koniec roku 2015.

24

Marża

Marża operacyjna Banku wyniosła 3,48%.

2. System zarządzania Bankiem

W okresie objętym sprawozdaniem w Banku funkcjonował system zarządzania bankiem obejmujący w szczególności system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej. System zarządzania ryzykiem był adekwatny do skali i zakresu prowadzonej działalności oraz dostosowany do profilu ryzyka i stopnia złożoności działalności. Komórka Audytu wewnętrznego realizowała zadania określone w Planie kontroli, w szczególności dotyczące zarządzania ryzykami istotnymi.

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości. W stosowanych metodach pomiaru ryzyka bankowego Bank, uwzględnił wyniki z przeprowadzonych scenariuszy testów warunków skrajnych.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- 1) Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
- 2) Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
- 3) Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.
- 4) Szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka.
- 5) Uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych.
- 6) Raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej.
- 7) Audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.

Zarządzanie ryzykiem odbywało się zgodnie z zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz zasadami polityk ryzyk uznanych za istotne w działalności Banku.

Zarząd Banku koncentrował się na następujących ryzykach:

- 1) Ryzyko kredytowe, w tym koncentracji oraz rezydualne,
- 2) Ryzyko płynności,
- 3) Ryzyko stopy procentowej,
- 4) Ryzyko operacyjne,
- 5) Ryzyko walutowe,
- 6) Ryzyko braku zgodności,
- 7) Ryzyko niewypłacalności (kapitałowe),
- 8) Ryzyko wyniku finansowego,
- 9) Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej.

Rada Nadzorcza i Zarząd oceniały ryzyko generowane przez Bank na podstawie analiz i raportów sporządzanych zgodnie z informacją zarządczą.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to ryzyko nie wywiązania się kontrahenta Banku z obowiązku zwrotu udzielonych kontrahentowi przez Bank należności; ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat. Ryzyko kredytowe obejmuje ryzyko

ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych.

Ryzyko koncentracji zaangażowań to ryzyko nie wykonania zobowiązania/zobowiązań przez pojedyncze (także powiązane kapitałowo lub organizacyjnie) podmioty oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo nie wykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników. Ryzyko to związane jest ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku wobec:

- 1) pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- 2) tego samego sektora gospodarczego,
- 3) tego samego regionu geograficznego,
- 4) tego samego instrumentu finansowego,
- 5) tego samego rodzaju zabezpieczenia lub dostawcy zabezpieczenia kredytowego.

Ryzyko rezydualne to ryzyko związane ze stosowaniem przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano w momencie ich przyjmowania. Szczególnym przypadkiem ryzyka rezydualnego jest ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego, w tym portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz portfela detalicznych ekspozycji kredytowych,
- podejmowanie działań mających na celu zabezpieczenie się przed ryzykiem pojedynczej transakcji oraz ryzykiem portfelowym,
- działania organizacyjno-proceduralne.

Głównym źródłem ryzyka kredytowego w Banku jest portfel kredytowy. Wartość bilansowa brutto portfela kredytowego wg stanu na koniec 2016 roku wynosiła 349 mln. zł i spadła w ujęciu rocznym o 6 mln. zł, tj. o 1,69 %. Wskaźnik jakości kredytów wyniósł 14,02 %.

Wskaźnik pokrycia rezerwami (rezerwy celowe na należności zagrożone/należności zagrożone brutto) wg stanu na koniec roku 2016 roku osiągnął wartość 27,24 %.

Do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosował metodę standardową.

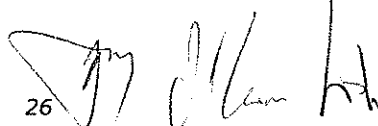
Wymóg kapitałowy nie przekroczył limitu alokacji funduszy własnych w wysokości 80 % i ukształtował się na poziomie 59,33 % funduszy własnych.

Bank nie jest Bankiem znacząco zaangażowanym w detaliczne ekspozycje kredytowe oraz ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie.

Bank realizował cele wyznaczone w polityce kredytowej oraz w planie ekonomiczno-finansowym.

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe to ryzyko poniesienia straty wynikającej ze zmian kursów instrumentów finansowych i walut, wartości stopy procentowej oraz cen towarów; w przypadku Banku, ze względu na niską skalę prowadzonej działalności handlowej, ogranicza się w praktyce głównie do ryzyka walutowego.

26

Ryzyko walutowe to ryzyko niebezpieczeństwa negatywnego wpływu zmian kursów walutowych na sytuację Banku, w tym jego wynik finansowy i fundusze własne wynikające z utrzymania otwartych pozycji w walutach obcych powstających w związku z dokonywanymi transakcjami walutowymi.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Całkowita otwarta pozycja walutowa na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniosła 92 tys. zł. Relacja całkowitej pozycji walutowej do funduszy własnych Banku na koniec 2016r. ukształtowała się na niskim poziomie **0,21 %**. Limity ograniczające ryzyko walutowe nie zostały przekroczone, nie wystąpił wymóg z tytułu ryzyka walutowego.

Na dzień 31.12.2016r., aktywa walutowe w wys. 1 981 tys. zł stanowiły 0.33 % sumy bilansowej, pasywa walutowe w wys. 1 890 tys. zł. - 0,32 % sumy bilansowej.

Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych, dokonując pomiaru wpływu otwartych pozycji walutowych na wynik z pozycji wymiany i fundusze własne, w wyniku zmiany wszystkich kursów walutowych o 30 %.

Realizując założenia Polityki zarządzania ryzykiem walutowym, Bank monitoruje ekspozycję Banku na ryzyko walutowe, poprzez dzienną wycenę pozycji walutowych i kontrolę limitów, określających akceptowany przez Bank poziom ryzyka walutowego.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku odsetkowego) oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych; ryzyko to związane jest z:

- ryzykiem przeszacowania,
- ryzykiem bazowym,
- ryzykiem opcji klienta,
- ryzykiem krzywej dochodowości;

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- codzienna realizacja polityki stóp procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Ryzyko stopy procentowej w Banku ukształtowało się na umiarkowanym poziomie.

Na dzień 31 grudnia 2016 r:

- aktywa oprocentowane wyniosły 521 027 tys. i wzrosły w stosunku do grudnia 2015 r o 7,09 % ,
- pasywa oprocentowane wyniosły 494 437 tys. i wzrosły w stosunku do grudnia 2015 o 7.27 % ,

- średnie oprocentowanie aktywów wyniosło 3,96 % i spadło o 0,41pp. w stosunku do roku ubiegłego,
- średnie oprocentowanie pasywów wyniosło 1,39 % i spadło o 0,11 pp. w stosunku do roku ubiegłego,
- wystąpiła nadwyżka aktywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych nad pasywami wrażliwymi na te zmiany w wysokości 26 590 tys. co stanowi 4.44 % wartości bilansowej aktywów,
- w przedziale do 12 miesięcy wystąpiła luka dodatnia w kwocie 20 207 tys.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przeprowadzano testy warunków skrajnych. W zakresie przeprowadzonych testów warunków skrajnych Bank w największym stopniu jest narażony na ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania w zakresie spadku stóp procentowych. Zmiana wyniku odsetkowego netto w skali roku przy założonym spadku stóp procentowych o 200 pb. mieści się w limicie 10 % funduszy własnych Banku i na dzień 31.12.2016r. wynosiła 9.23 % funduszy.

W roku 2016 nie wystąpił wymóg kapitałowy na ryzyko stopy procentowej w ramach kapitału wewnętrznego.

Limity określające apetyt na ryzyko stopy procentowej były monitorowane, poziom ich wykorzystania mieścił się w wyznaczonych granicach, za wyjątkiem odległości marży odsetkowej od marży granicznej.

Bank realizował założenia przyjęte w polityce zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to ryzyko (możliwość) poniesienia straty lub zmniejszenia zysku poniżej określonego poziomu, wynikające z nieodpowiednich lub wadliwych procesów wewnętrznych, błędów ludzkich, wadliwego działania systemów: logistycznych, technicznych i teleinformatycznych lub zaistnienia niekorzystnych zdarzeń zewnętrznych. Do obszaru ryzyka operacyjnego włącza się również ryzyko prawne. Z obszaru ryzyka operacyjnego wyłącza się ryzyko utraty reputacji oraz ryzyko strategiczne.

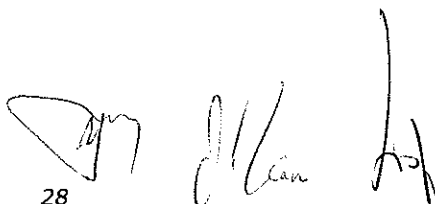
Celem nadrzędnym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie. Poprzez akceptowalny poziom ryzyka rozumie się utrzymanie poziomu rocznej straty operacyjnej brutto w wysokości objętej limitami.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku wdrażany jest w szczególności w celu:

- a) minimalizowania strat z tytułu ryzyka operacyjnego,
- b) usprawniania działań prowadzonych przez Bank,
- c) zapobiegania powstawania zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku.

W 2016 roku zdarzenia i incydenty ryzyka operacyjnego generujące rzeczywiste i potencjalne straty ewidencjonowano w systemie AZRO. Straty z tytułu ryzyka operacyjnego w 2016 roku w kwocie 280 tys. zł pozostają na niskim poziomie i stanowią 0.63 % funduszy własnych oraz 7.83 % wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego. Straty mieszczą się w ustalonych rocznych limitach dotkliwości w poszczególnych rodzajach /kategoriach ryzyka i nie stwarzają istotnych zagrożeń dla sytuacji finansowej Banku. Identyfikując ryzyko Bank określił kluczowe wskaźniki ryzyka dla podstawowych działalności oraz zdefiniował procesy krytyczne działalności, opracowując plany ciągłości działania. Bank wyznaczał wymóg z ryzyka operacyjnego metodą wskaźnika bazowego.

Ryzyko braku zgodności

28

Ryzyko braku zgodności to skutki nieprzestrzegania prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych standardów postępowania.

Celem bezpośrednim zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczenie strat finansowych i niefinansowych, spowodowanych brakiem zgodności przepisów wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi, nieprzestrzeganiem wewnętrznych regulacji bankowych oraz standardów postępowania przyjętych przez Bank.

Celem pośrednim zarządzania ryzykiem braku zgodności jest ograniczanie występowania ryzyka prawnego oraz ryzyka operacyjnego, stanowiących podstawę występowania ryzyka braku zgodności, a także budowanie korzystnego wizerunku Banku jako instytucji przestrzegającej przepisów i przyjętych standardów postępowania.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności to ryzyko utraty zdolności do terminowego regulowania zobowiązań oraz zdolności do pozyskiwania funduszy na sfinansowanie nieoczekiwanego wycofania depozytów, utraty zdolności do generowania przez Bank dodatniego salda przepływów gotówkowych w określonym horyzoncie czasowym.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.
- utrzymanie nadzorczych miar płynności,
- utrzymanie wskaźnika LCR i NSFR na pożądanym poziomie.

Bank dokonywał analizy zapotrzebowania na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia, w odpowiedni sposób kształtował strukturę terminową pozycji Banku, utrzymując odpowiedni poziom aktywów płynnych.

Poziom ryzyka płynności na dzień 31.12.2016 r. ukształtował się na umiarkowanym poziomie. Baza depozytowa charakteryzuje się stabilnością. Depozyty sektora niefinansowego stanowiły główne źródło finansowania działalności banku.

Wartość aktywów płynnych, jaką Bank utrzymywał w miesiącu grudniu jak również okresie całego 2016 roku, przewyższała znacznie minimalny wymagany poziom 16 % aktywów netto. Testy warunków skrajnych świadczą o utrzymującej się bezpiecznej pozycji płynności. Bank na 31 grudnia 2016 r. nie tworzył wymogu kapitałowego na ryzyko płynności.

Współczynniki Nadzorczych miar płynności wg Uchwały nr 386/2008 KNF na dzień 31.12.2016r. oraz w trakcie całego roku 2016, osiągnęły poprawne wielkości – powyżej min. limitów zewnętrznych, określonych Uchwałą KNF oraz wewnętrznych limitów Banku.

Bank realizował określone w Polityce zarządzania ryzykiem płynności i Polityce depozytowej wytyczne w zakresie utrzymania na odpowiednim poziomie stabilnych źródeł finansowania oraz utrzymania pożądanego poziomu aktywów płynnych. Wyniki testów warunków skrajnych świadczą o umiarkowanym poziomie ryzyka płynności.

Wskaźnik płynności krótkoterminowej LCR jak wskaźnik płynności długoterminowej - stabilnego finansowania NSFR ukształtował się powyżej 100 %. Na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniósł 299 % oraz NSFR 139 %, wskaźniki te ukształtowały się powyżej średnich wskaźników w SSOZ BPS.

Ryzyko kapitałowe

Ryzyko kapitałowe to ryzyko niewłaściwej struktury posiadanych funduszy własnych w relacji do skali i rodzaju działalności Banku lub ryzyko ewentualnych problemów Banku w pozyskiwaniu dodatkowego kapitału (funduszy), w szczególności, gdy proces ten musi być przeprowadzony szybko lub w okresie niesprzyjających warunków rynkowych.

Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- a) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- b) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych,
- c) zarządzanie ryzykiem bankowym.

Łącznie kapitały własne Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiły **44 105 tys. zł.**

Łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 13,38 % i był wyższy od współczynnika w roku 2015 o 1,11 pp. oraz rekomendowanego na rok 2016 przez KNF.

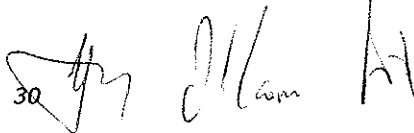
Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.

Rodzaj ryzyka	Limit wymogów kapitałowych jako % funduszy własnych	Limit kwotowy	Wymóg kapitałowy	Poziom wykorzystania limitu	Udział w FW
Fundusze własne 31.12.2016	44 105				
Limity na ryzyka Filaru I	66.69%	32 809	26 370	80.37%	59.79%
Ryzyko kredytowe	58.14%	28 603	22 793	79.69%	51.68%
Ryzyko rynkowe	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Ryzyko operacyjne	8.55%	4 206	3 577	85.04%	8.11%
Limit łączny na ryzyka Filaru II	13.31%	6 548	0	0.00%	0.00%
Ryzyko koncentracji	1.81%	890	0	0.00%	0.00%
Ryzyko stopy procentowej	4.00%	1 968	0	0.00%	0.00%
Ryzyko płynności	4.50%	2 214	0	0.00%	0.00%
Ryzyko wyniku finansowego	3.00%	1 476	0	0.00%	0.00%
Ryzyko kapitałowe	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Ryzyko braku zgodności	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Ryzyko biznesowe	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Ryzyko modeli	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Pozostałe ryzyka	0.00%	0	0	0.00%	0.00%
Razem	80.00%	39 358	26 370	67.00%	59.79%

Dodatkowo Bank szacuje wewnętrzne wymogi kapitałowe na ryzyka nie ujęte w filarze I NUK. Na dzień 31.12.2016r. Bank nie alokował funduszy własnych na ryzyka filaru II.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej oznacza ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej

30

sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów.

Wskaźnik dźwigni	31.12.2015	31.12.2016
Wskaźnik dźwigni - wykorzystujący w pełni wprowadzoną definicję Kapitału Tier 1	6.28 %	5.17 %
Wskaźnik dźwigni - wykorzystujący definicję przejściową Kapitału Tier 1	6.90 %	5.63 %

Wskaźnik dźwigni finansowej ma na celu kontrolowanie poziomu zadłużenia Banku. Obecnie nie ma wyznaczonej minimalnej wartości wskaźnika, ale zostanie wyznaczony w kolejnych latach i Bank będzie zobowiązany do jego przestrzegania. Na chwilę obecną Bank jest zobowiązany do utrzymywania współczynnika dźwigni finansowej określonego przez SSOZ BPS na poziomie 3%.

Ryzyko wyniku finansowego

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem wyniku finansowego jest realizacja wyniku finansowego na poziomie wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału:

Realizacja celu dokonywana była poprzez:

- przyjęcie oraz odpowiednie realizowanie planu ekonomiczno-finansowego na dany rok,
- właściwy podział zadań i organizację procesów zarządzania ryzykiem wyniku finansowego,
- nadzór nad efektywnością procesów zarządzania w zakresie wyniku finansowego.

W 2016 r. ryzyko wyniku finansowego było uznane za istotne.

3. Bank nie powoduje istotnych zagrożeń dla funkcjonowania środowiska naturalnego.

ZARZĄD BANKU:

Dariusz Wójcik	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych p.o. Prezesa Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych p.o. Prezesa Zarządu <i>Dariusz Wójcik</i>
Kornelia Waloszek	Wiceprezes Zarządu ds. ekonomicznych	Wiceprezes Zarządu ds. Ekonomicznych <i>Kornelia Waloszek</i>
Daniela Musioł	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych <i>Daniela Musioł</i>
Tomasz Kapłanek	Wiceprezes Zarządu ds. IT p.o. Wiceprezesa ds. handlowych	Wiceprezes Zarządu ds. IT <i>Tomasz Kapłanek</i>

Zatwierdzono Uchwałą Zarządu nr 22 / 11 /OK./2017 z 21 lutego 2017 r.

Zaktualizowano Uchwałą Zarządu nr 9/24/OK/2017 z 27 kwietnia 2017 r.